

[Hans Hedtoft.]

underminere venskaber, der har vist sig holdbare og værdifulde for de vestlige demokratier.

Danmark er livsinteresseret i et frit demokratisk Vesteuropas beståen, vi er livsinteresserede i fredens bevarelse, og vi må føre vor udenrigspolitik derefter. Vi vil støtte en udenrigspolitik, der sigter på fredens og frihedens bevarelse, og vi vil i det omfang, vi har politisk styrke dertil, være med til at forme en sådan udenrigspolitik for vort land, fordi vi har den opfattelse, som jeg indledte med at sige det, at det, for at sige det mildt, er uheldigt og kan blive en ulykke for dette land, om det ikke, som i alle andre nordiske lande, lykkes at bevare nogenlunde enighed mellem de demokratiske politiske partier om landets udenrigs- og forsvarspolitik.

Elgaard: På venstres vegne kan jeg fuldt ud tiltræde den højtærede udenrigsministers fyldige redegørelse, ikke alene for baggrunden for den umiddelbart foreliggende sag, vor tilslutning til Grækenlands og Tyrkiets optagelse som ligeberettigede medlemmer af Atlantpagten, men tillige for hovedlinien i vort lands udenrigspolitik i dag og for de mere specielle problemer, ministeren behandlede i sin forelæggelsestale i går.

Der er meget, der tyder på, at den nylig afholdte konference i Ottawa betegner et vendepunkt af særdeles positiv karakter i den politik, Atlantpagtlandene, tvunget af en hård tids bitre nødvendighed, er henvist til at udbygge i fællesskab. Vi må i denne forbindelse anse det for at være af afgørende betydning, at pagtens rent defensive, fredsbevarende formål ikke på noget tidspunkt tabes af syne af nogen deltager; ethvert forsøg på at få Atlantpagtorganisationen som sådan eller de deltagende lande enkeltvis til at afvige fra denne klare linie må under ethvert forhold afvises, intet må kunne ændre dette politiske sigte.

Atlantpagtens tilblivelse skyldes jo den beklagelige kendsgerning, at det endnu flere år efter fjendtlighedernes afslutning ikke var lykkedes krigens sejrriige allierede at tilvejebringe en stabil fredsordning gennem fælles fordragelig rådslagning; fredstiftelsens problemer viste sig ulige vanskeligere end krigsførelsens. Jeg skal ikke her komme nærmere ind på baggrunden for Atlantpagten, der jo netop var udtryk for et initiativ fra den vestlige kulturverden for at komme over det døde punkt i efterkrigstidens politik og skabe et nyt grundlag for en varig fred, men jeg vil her fæstne mig ved udtalelsen fra Ottawakonferencen om, at Atlant-

magterne aldrig ville afvise noget virkeligt forsøg på at tilvejebringe en varig fred, en udtalelse, som udenrigsministeren med rette tillagde megen vægt. Det er her tillige Atlantmagternes opgave gennem udbygningen af en fælles politik at skabe en sådan tillid til organisationens grundlæggende, fredsbevarende karakter, at den mistro og mistillid med hensyn til pagtens formål, der jo nu præger den internationale politik, efterhånden må blive uden indhold og mening. Vi har derfor med tilfredshed konstateret, at Ottawakonferencen anlagde det synspunkt, at Atlantpagtorganisationen ikke skulle begrænse sig til de rent militære anliggender og deres økonomiske konsekvenser, men tillige lægge vægt på en samordning af landenes politik, navnlig på de kulturelle og sociale områder.

Udenrigsministeren nævnte som et af de synspunkter, der har været fremherskende under drøftelserne i Ottawa, at ingen Atlantmagt under de nu herskende forhold kan føre en isoleret udenrigspolitik. Det bliver i stigende grad ugørligt at skille udenrigspolitikken ud fra de enkelte landes almindelige politik. De sociale og økonomiske forhold i de vesteuropæiske lande har allerede vist sig at være anliggender, som angik alle. Marshallhjælpen er jo netop udtryk for denne kendsgerning, vore egne beskedne bidrag til efterkrigstidens hjælpearbejde i de hårdest krigsramte lande udsprang tildels af de samme betragtninger. Skal en kreds af lande føre en fælles udenrigspolitik i modsætning til en isoleret politik hver for sig, er mere end et blot overfladisk fællesskab på papiret og indenfor snævre faglige generalstabskredse en tvungende nødvendighed. Ingen kan naturligvis forlange eller vente, at de forskellige vesteuropæiske og amerikanske stater skal kaste deres egenart og særpræg over bord og omdanne sig efter en helt ny, fælles model; det ville være at ødelægge århundredgamle værdier og tilintetgøre netop det, som vi er indstillet på at yde væsentlige ofre for at forsvare. Men vi kan alle gøre en indsats for at nedbryde gamle fordomme de europæiske lande imellem og erkende, at i dag er samarbejde og forståelse en livsbetingelse af større værdi for et land end den strenge håndhævelse af den såkaldte suverænitet. Denne indsats kan ydes af de små lande, måske endda med større værdi end af de store.

I sin forelæggelsestale fremhævede den højtærede udenrigsminister, at der under forhandlingerne i Ottawa blev vist stor forståelse for de vurderinger, som de mindre